

Maailman synty

Kirjoittanut Tiera Laitinen

Puhui tuolla tuima tuuli
aavalla meren sinisen.
Kuohun korkean kohotti,
nosti vaahdon valkohunnun
utuisaksi joutseneksi,
laululinnuksi jaloksi.

Joutsen lensi joutuisasti
yllä aallokon avaran.
Lauloi laulun ensimmäisen,
sointujen sovun rakensi;
pesän laati laulustansa,
veden vaahdoin vuoraeli.
Muni valkean munasen,
silokuorisen sijoitti,
lomaan laulun lainehien,
pehmeään sinipesähän.

Puhui vihlova vihuri,
yksin kaarsi kahtahalle,
kaksi hyökyä kokosi:
ajoi aallot vastatusten,
hyöyt yhteen hyrskähytti.
Siitä syntyi suuri pärske,
joka kotkana kohosi,
nousi taivaan tanterille
ylle uhkuvan ulapan.

Näki joutsenen munasen
veden vellovan sylissä:
alas syöksyi synkkä lintu,
ukonvaajana välähti,
munaan iski ilman halki,
silokuoriseen sivalsi.

Kuori särkyi sirpaleiksi:
yksi virran vietäväksi,
kolme kauas kaartuviksi,
kuusi pieniksi keriksi.

Mikä virran vietäväksi,
siitä alkunsa sai aika;
mitkä kauas kaartuviksi,
niistä se avaruus aukes;
mitkä pieniksi keriksi,
niistä ei sen koommin kuultu,

Maailman synty

Kirjoittanut Tiera Laitinen

---

ei ole nähty, ei tavattu.

Munan valju valkuainen
heti laajalle levisi,
kaikkialle kiirieli.
Kasvoi tyhjän tyttäreksi,
taivon aavat täyttäväksi
vakaiseksi valtiaaksi.

Kullankuulto-keltuainen
pirskahti pisarueiksi,
tähtipilvein piirtäjiksi,
taivon tarhain paimeniksi.

Viel' oli jäljellä vähäsen:
munan pieni mustuainen
verenkarvan kirjavainen.
Se oli tähdiksi tuleva,
hehkupilviksi heruva,
Auringoksi askartuva,
Kuuksikin kuva'utuva
sekä Maaksi muotoutuva.

Niin sai aika alkaneeksi,
avaruus avartuneeksi,
la'it suuret laadituiksi,
syyt syvimmät syntyneiksi,
idulle inehmon kehto.

Ei tuosta tasaista tullut
eikä siistiä silinnyt:
suora väännyi vänkyrälle,
toinen kiertyi kippuralle,
kolmas itsensä ohitti.
Monet kulki kummajaiset,
haahuili haleat haamut.

Tyhjötär, tytär sokea,
pani paikat paisumahan,
tilan kaiken kasvumahan
tahdissa tavattomassa,
valoakin vauhdikkaammin.
Sillä suorat suoristeli,
kummajaiset karkotteli,
kaiken siistiksi silitti.

Maailman synty

Kirjoittanut Tiera Laitinen

Silloin tyhjötär sorea
näki yksin jäänehensä
noille tyhjille tuville,
pimeille ikipihoille:
kaikonnut on kaikki aine,
liian laajalle levinnyt,
kylmenneet kylän kypenet.

Niin tuo tyhjötär sorea,
esikoinen ensi synnyn,
päätti vallasta vajota,
ehdyttää oman väkensä,
uuden aineen ainekseksi,
uuden lämmön lähteheksi,
rikkauden rakentimiksi.

Jo tuli tungosta tuville,
kuumuus ennen kuulumaton,
aineesta avaruus täyttyi.

Kaikkeus jatkoi kasvamista
entisellä vauhdillansa.
Minkä kasvoi, sen tuo jäähtyi,
minkä jäähtyi, sen ikääntyi.

Kuumuus kuihtui hiukkasiksi,
aineen pieniksi osiksi.
Kului vielä pieni hetki:
Yhä laajeni lakeus,
väljeni olo vähäsen,
hellitti tukala tungos.
Jopa hiukkaset hitaammat
silloin yhteen yhtenivät,
kerääntyivät kaksin, kolmin.

Kului jä lleen pieni hetki.
Hälveni utu hämärä,
hidut häipyi häilyväiset,
vain nuo kolmikot vakaiset
kaikista jällelle jäivät.
Kolmikot kokoon kävivät,
ytimiksi yhtenivät,
atomien aihioiksi.

Joko pilvet piirtyisivät,
tähtitarhat täytyisivät?

Maailman synty

Kirjoittanut Tiera Laitinen

Eivät vielä pilvet piirry
eikä täyty tähtitarhat;
on valo vapauttamatta,
atomit hajalla aivan.

Päivä päättyi, viikko vieri,
kuukausi ohitse kulki,
vaihtuivat tuhannet vuodet.
Kaikkeus jatkoi kasvamista
vaikka hiljalleen hidastui.
Minkä kasvoi, sen tuo jäähtyi,
minkä jäähtyi, sen ikääntyi.

Aineen kyllin kylmettyä,
hurjan hingun hiivuttua,
elektronit etsiytyivät
ytimien ympärille:
valmistuivat jo atomit.
Vapautui valokin silloin,
pääsi kauas kulkemahan,
etenemään estymättä
ikitetiedon tietäjänä,
kehityksen kertojana,
muistumana muinaisaikain.

Kaikkeus jatkoi kasvamista
auke'ista aavimmaksi,
mielen mieltämättömäksi.
Minkä kasvoi, sen tuo tummui,
alkuhehkun hiipuesssa,
vähiin aineen väljetessä,
harvaksi hajaantuessa.

Usvatar, emo utuinen,
jota ei valo tavannut
eikä arvanneet atomit,
ryhtyi paljon paimeneksi,
taivon tarhain täyttäjäksi:
aineen pilviksi pidätti,
pilvet kiekkoiksi keräili,
tähtivöiksi vyörytteli.

Aine painui pallosiksi,
tiivistyivät ne tiheiksi,
kovin kuumiksi kävivät,
pian jo loimuun leimahtivat.

Maailman synty

Kirjoittanut Tiera Laitinen

Saivat tähdet syttyneiksi,
maailma valaistuneeksi.

Tähdessä tavattomassa,
kauheassa kuumuudessa
syntyi hiili, syntyi happi,
vielä rautakin rakentui.
Kävi rauta raskahaksi:
tähti roihuksi romahti,
tomuksi räjähti roihu.

Päättyi pikkuisen pölyä,
tomua hivenen verran
Aurinkoa kiertämähän
etäisyydellä hyvällä:
ei ole kuuma eikä kylmä,
onpahan ihan sopiva.
Tomu palloksi paneutui,
muuttui Maaksi mainioksi,
kuoreltansa kiinteäksi,
pinnalta ylen hyväksi.

Siinä on sija elämän,
paras paikka ihmisille,
jotta siintyisi sivistys,
runo suureksi sukeisi.